

Daniel Schwarz, Ladislav Dušek (eds) et al. Computer applications, systems and networks for medical education.

Masaryk University, Institute of Biostatistics and Analyses and Facta Medica: Brno 2014. 232 p. ISBN 978-80-904731-9-5.

Plně funkční e-learningový projekt MEFANET, který vznikl na brněnské lékařské fakultě od roku 2006 a na němž se nyní podílejí všechny lékařské fakulty České i Slovenské republiky, je bez nadsázky zcela unikátní. Za unikátní, dokonce v celém euroasijském prostoru, jej označuje v předmluvě knihy proděkan londýnské St. Georges University profesor Terry Poulton, MD, PhD, který se právě e-learningovým metodám v oblasti biomedicíny léta profesionálně věnuje. Nejde však jen o unikátnost, ale především o potřebu co nejširší povědomosti odborné veřejnosti a zejména studentů o možnostech a metodách, které e-learning reálně nabízí. Jde zároveň o společnou motivaci biomedicínské vzdělávání v době nových technologií a exponenciálně rostoucího množství informací modernizovat tak, aby se jednotlivci v informační záplavě rychle zorientovali a netápal.

Editori monografie Daniel Schwarz a Ladislav Dušek, kteří byli ideovým motorem při vzniku MEFANETu a zůstávají jeho integrujícími protagonisty, oslovili dalších osmnáct významných akademických odborníků a spolu s dalšími deseti oponenty předkládají veřejnosti knihu s uceleným pohledem na problematiku e-learningu, která už na základě vlastních zkušeností nabízí všestranně provázaný koncept pro další a budoucí snažení. Tento široký kolektivní náhled včetně důsledné oponentury každé z kapitol dává záruku solidnosti, proveditelnosti i udržitelnosti e-learningové formy vyučování a vzdělávání obecně, neboť pregraduálním studiem vzdělávací proces nekončí, spíše začíná, jako celoživotní povinnost v biomedicínských oborech. Kniha je zároveň představením osobností a pracovišť, které se rozvoje e-learningové sítě MEFANET aktivně účastní.

Není dosud úplně zvykem, aby originální české či slovenské monografie byly již primárně psány v angličtině, tedy v jazyce, který je už přijat jako univerzální dorozumivací prostředek ve vědě, podobně jako jím byla v dávnějších dobách latina. Věda, vzdělávání a jejich síťový nadnárodní charakter musejí pragmaticky preferovat především bezbariérovou komunikaci. A právě

e-learning nepochybně aspiruje také na vytváření vzdělávacího prostoru bez formálních hranic.

V monografii je kladen velký důraz nejen na strukturovanost, ale i kontrolu kvality sdílených edukačních materiálů. Kniha je zdrojem aktuálních zkušeností s aplikací systému MEFANET, ovšem také zdrojem nových nápadů a bohatých literárních citací. Kdo se dosud s e-learningem nesešel, bude přečtením knihy kvalifikovaně proškolen. Kdo již s e-learningem pracuje, nalezne zde řadu nových inspirujících otázek a odpovědí pro svou další práci.

Lze téměř s jistotou říci, že vydání této monografie na sklonku roku 2014 budoucnost zhodnotí jako přelom v dlouhé

a mnohdy zbytečně rigidní historii biomedicínské vzdělávání ve středoevropském prostoru. Po přečtení knihy budou čtenáři uvažovat jinak než před jejím prvním otevřením. Mentální cesta zpět už nebude možná, souhlasné přijetí bude motivací jak vzdělávání racionálně měnit k lepšímu, případný nesouhlas bude nebo se stane polemikou jak konat lépe a případně pokročit ještě za současný rámec obsahu knihy. Být současným studentem biomedicínských oborů a nepřechíst tuto knihu je pošetilé, být nyní v biomedicínských oborech učitelem a neznat její obsah se snad ani nehodí. Pro knihu Computer applications, systems and networks for medical education uvedenou v život péči Institutu biostatistiky a analýz Masarykovy Univerzity platí nejen slova uznání všem jejím autorům a editorům, ale také antické konstatování, že „kostky jsou vrženy“. Po této moderní vizi už není návratu zpět, zůstane jen komparace s minulostí nebo nová komplementarita k tomu, co se v biomedicínském vzdělávání osvědčilo.

prof. MUDr. Jan Žaloudík, CSc.

✉ jan@zaloudik.cz

ředitel MOÚ, Brno

www.mou.cz

emeritní děkan LF MU, Brno

Doručeno do redakce 26. 1. 2015